

ZARZĄDZENIE NR 43
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE

z dnia 24 czerwca 2016 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych
dla rezerwatu przyrody „Sztynort”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 i ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Sztynort”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 i 3 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Agata Moździerz

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r., poz. 926 oraz z 2015 r., poz. 1045 i 1688 oraz z 2016 r., poz. 422.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Zagrożenie rozwoju młodych drzew w uprawach leśnych w wyniku nadmiernej konkurencji ze strony roślinności zielnej i niepożądanych gatunków drzew i krzewów	Ograniczanie rozwoju roślinności zagłuszającej uprawy
2.	Zaburzenie warunków wodnych na siedlisku hydrogenicznym tj. olsie	Utrzymanie i pielęgnacja powstałej z odnowienia naturalnego olszy czarnej
3.	Zagrożenie stabilności i odporności drzew z powodu szkód od wiatrów i okiści, zagrożenie przez czynniki biotyczne	Regulacja składu gatunkowego oraz kształtowanie różnorodności gatunkowej właściwej dla siedliska lasu wilgotnego
4.	Masowe wydzielanie się posuszu jesionowego spowodowane wzmożonym rozwojem kambiofagów (jeśniak czarny, jesionowiec zmienny) mogących doprowadzić do rozpadu drzewostanów jesionowych w rezerwacie	Ograniczenie rozwoju kambiofagów poprzez usuwanie z terenu rezerwatu drzew zasiedlonych, stanowiących źródło ich rozprzestrzeniania się
5.	Niszczenie lęgów ptaków przez dziki i drapieżniki w rezerwacie, szkody wyrządzone przez dziki na łąkach i polach sąsiadujących z rezerwatem	Wykonywanie polowań w granicach rezerwatu na dziki i drapieżniki
6.	Szkody wyrządzone przez zwierzynę płową w odnowieniach	Wykaszenie śródleśnych łąk w celu utrzymania żerowisk zwierzyny płowej, utrzymanie paśników i lizawek
7.	Nieumyślna ingerencja w przyrodę rezerwatu	Wyznaczenie wód, po których dopuszcza się pływanie oraz żeglowanie (bez użycia napędu mechanicznego)
8.	Penetracja obszarów przybrzeżnych przez użytkownika rybackiego związana ze stawianiem narzędzi połowowych, powodująca płoszenie ptaków, niszczenie roślinności przybrzeżnej	Ograniczenie terminów połowów

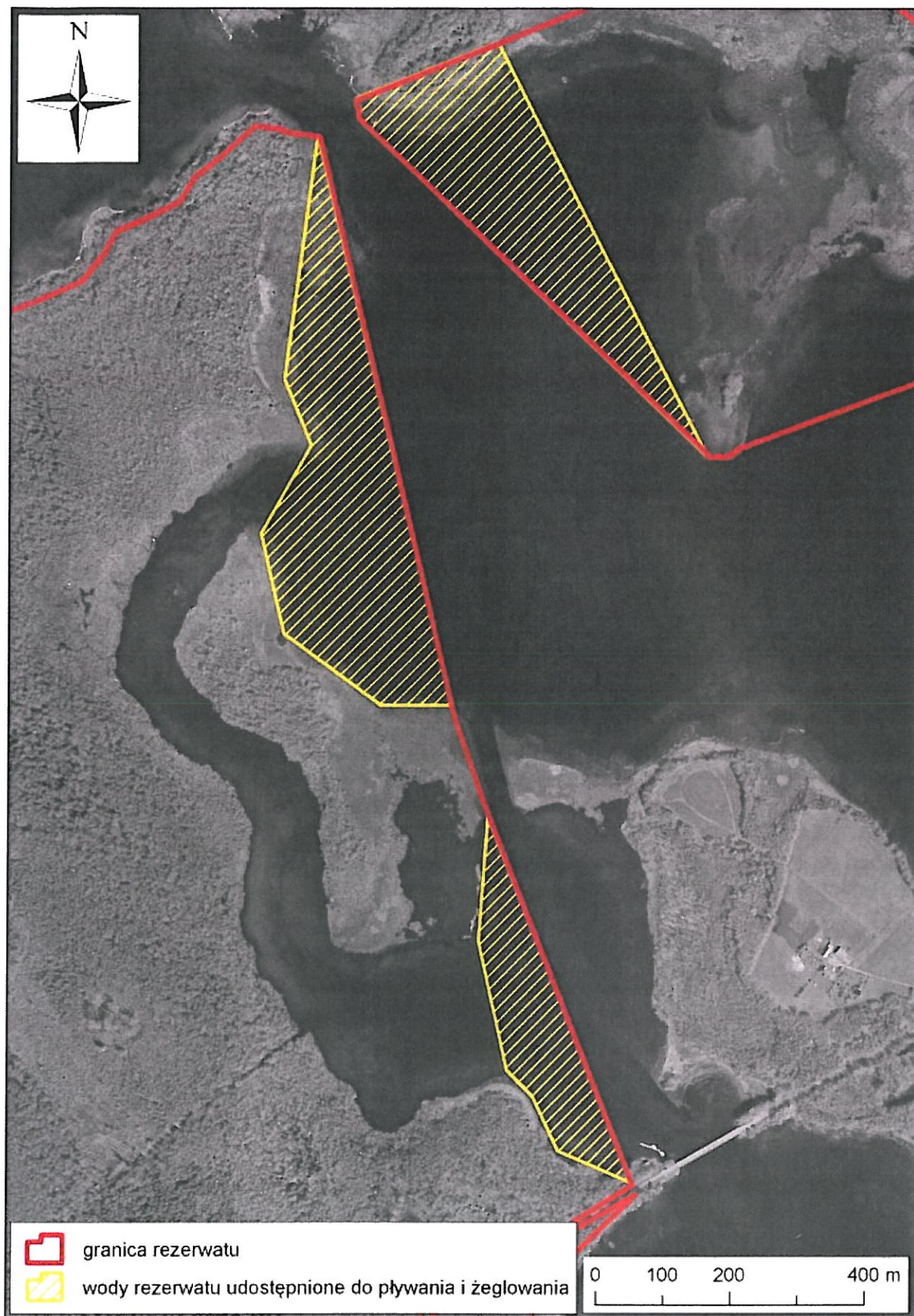
Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 43
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Olsztynie z dnia 24 czerwca 2016 r.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Usuwanie mechaniczne i ręczne nadmiernie rozwiniętej roślinności zielnej i niepożądanych gatunków drzew i krzewów 2-krotnie w ciągu roku	1,40 ha	253c
2.	Pielęgnowanie powstałej z odnowienia naturalnego olszy czarnej	0,56 ha	252j
3.	Cięcia pielęgnacyjne w uprawie	1,36 ha 0,61 ha	248c 244g
4.	Usuwanie jesionów zasiedlonych przez jeśniaka czarnego, jesionowca zmiennego	Wg potrzeb i prowadzonego monitoringu	246a, b, d, 249f, 253o
5.	Polowania zbiorowe na dziki i drapieżniki (lis, jenot, norka amerykańska). Możliwość dochodzenia rannej zwierzyny łownej z użyciem 1-2 psów prowadzonych na otoku	2 polowania zbiorowe w roku	Obszar rezerwatu z wyłączeniem oddziału 255 (Uwaga!) zadanie nie dotyczy sąsiadującego rezerwatu przyrody „Mokre)
6.	Wykaszenie łąk śródleśnych po 1 sierpnia w celu utrzymania żerowisk zwierzyny płowej. Utrzymanie istniejących urządzeń łowieckich (paśniki, lizawki), dokarmianie zwierzyny (po uzgodnieniu z RDOŚ w Olsztynie)	0,78 ha 0,58 ha 10 lizawek	250k 252l Działki ew. nr 245, 251 i 253
7.	Wyznaczenie (zgodnie z załącznikiem nr 3) wód po których dopuszcza się pływanie oraz żeglowanie (bez użycia napędu mechanicznego)	-	Wg mapy stanowiącej załącznik nr 3 do zarządzenia
8.	Prowadzenie gospodarki rybackiej na dotychczasowych zasadach z wyłączeniem okresu od 1 marca do 15 lipca	-	Wody jeziora Kirsajty w granicach rezerwatu

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 43
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Olsztynie z dnia 24 czerwca 2016 r.

Wody rezerwatu udostępnione do pływania i żeglowania (bez użycia napędu mechanicznego).

UZASADNIENIE

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Sztynort” jest wykonaniem delegacji ustawowej wynikającej z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn zm.).

Zgodnie z tym przepisem, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia zadania ochronne dla rezerwatów przyrody, dla których nie ustanowiono planów ochrony. Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu „Sztynort” sporządzony został w oparciu o stwierdzone zagrożenia oraz propozycje działań ochronnych przedstawione przez jednostki zarządzającą tym rezerwatem. Wykonanie zadań ochronnych przyczyni się do zachowania wartości przyrodniczych i celu ochrony ww. rezerwatu przyrody. Celem ochrony w rezerwacie przyrody „Sztynort” jest zachowanie starych okazów dębów stanowiących siedlisko chrząszczy saproksylicznych, takich jak: pachnica dębowa *Osmoderma eremita*, zgniotek cynobrowy *Cuccujus cinnaberinus*, jelonek rogacz *Lucans cervus* oraz zatok jeziora Kirsajty stanowiących miejsce gniazdowania oraz koncentracji ptaków wodno-błotnych w czasie jesiennych i wiosennych migracji.

Projekt zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Sztynort” obejmuje wykonywanie następujących czynności:

1. Usuwanie mechaniczne i ręczne nadmiernie rozwiniętej roślinności zielnej i niepożądanych gatunków drzew i krzewów (wskazane w pkt 1 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Rozwój młodych drzew w uprawach leśnych często ograniczony jest nadmiernym rozwojem roślin tj.: trzcinnik, perz, śmiełek, mietlicę, orlicę, paprocie, skrzypy, wierzbówki i pokrzywy. Duże zagrożenie stwarzają również: wrzos, jeżyna, malina, żarnowiec, leszczyna, czeremcha, odrośla i naloty gatunków lekkonasiennych. Usuwanie ww. gatunków ma na celu wyeliminowanie konkurencji dla gatunków wprowadzonych na uprawy drzew oraz usprawnienie procesów glebowych

2. Pielęgnowanie powstałej z odnowienia naturalnego olszy czarnej (wskazane w pkt 2 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Zimą 2010 r. (przed powołaniem rezerwatu) Nadleśnictwo Borki wykonało cięcia rębne (w formie rębni IV d) o powierzchni 0,56 ha. W sezonie wegetacyjnym powstało odnowienie naturalne, które należy pielęgnować popierając osobniki najsilniejsze, aby zapewnić trwałość młodego pokolenia.

3. Wykonanie cięć pielęgnacyjnych w uprawie (wskazane w pkt 3 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Zadaniem tych cięć jest umożliwienie i zapewnienie prawidłowego rozwoju młodego pokolenia drzew poprzez przerzedzenie przegęszczonych partii drzewostanu, wyeliminowanie ze składu gatunkowego niepożądanych domieszek, co przyczyni się do pozostawienia w drzewostanie jedynie gatunków właściwych dla siedliska, w tym przypadku lasu wilgotnego.

4. Wykonanie cięć sanitarnych w drzewostanach jesionowych (wskazane w pkt 4 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Wykonanie cięć sanitarnych ma na celu poprawę stanu zdrowotnego drzewostanów z dużym udziałem jesionu na skutek masowego ich wydzielenia spowodowanego rozwojem kambiofagów.

5. Wykonanie polowań na dziki i drapieżniki (wskazane w pkt 5 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Ze względu na cel, dla którego powołano rezerwat, zasadnym jest dopuszczenie wykonywania polowań na dziki i drapieżniki (lis, jenot, norka amerykańska) w granicach rezerwatu w celu zminimalizowania szkód jakie ta zwierzyna czyni w lęgach ptaków, jak również w celu zminimalizowania szkód wyrządzanych przez dziki na polach i łąkach sąsiadujących z rezerwatem.

6. Wykaszenie łąk śródleśnych (wskazane w pkt 6 załącznika nr 2 do zarządzenia).

W granicach przedmiotowego rezerwatu przyrody znajdują się wydzielenia, dla których zaplanowano wykaszanie łąk celem utrzymania żerowisk zwierzyny płowej oraz utrzymanie istniejących w granicach rezerwatu urządzeń łowieckich służących do dokarmiania zwierzyny. Celem wykonania przedmiotowych działań jest zminimalizowanie szkód wyrządzanych przez zwierzynę płową w powstałych na terenie rezerwatu odnowieniach oraz przeciwdziałania naturalnej sukcesji drzew i krzewów, dzięki czemu powstrzymany zostanie proces zaniku zbiorowisk łąkowych. Znajdujące się w obszarze zwartej kompleksu leśnego tereny otwarte stanowiąc będą również element wpływający na wzrost różnorodności biologicznej rezerwatu.

7. Wyznaczenie wód do pływania i żeglowania (wskazane w pkt 7 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Powyższe ma na celu zapobieżenie nadmiernej penetracji rezerwatu przez turystów (wodniaków) oraz niszczeniu roślinności przybrzeżnej w wyniku dobijania sprzętem pływającym do brzegu rezerwatu od strony jeziora Kirsajty oraz wyspy Sidorkowej wchodzącej w skład przedmiotowego rezerwatu.

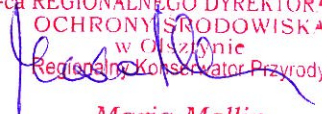
8. Prowadzenie gospodarki rybackiej (wskazane w pkt 8 załącznika nr 2 do zarządzenia).

Penetracja przez użytkownika rybackiego obszarów przybrzeżnych związana ze stawianiem narzędzi połowowych stanowi niejednokrotnie czynnik powodujący płoszenie ptaków oraz niszczenie roślinności przybrzeżnej. Ponieważ brak jest przeciwwskazań do prowadzenia gospodarki rybackiej w granicach rezerwatu, pozostaje ona na dotychczasowych zasadach (tj. zgodnie z obowiązującym operatem rybackim). Jednakże mając na uwadze cel powołania rezerwatu

związany m.in. z zachowaniem miejsc gniazdowania ptaków wodno-błotnych oraz zapewnieniem im sukcesu rozrodczego wprowadzono ograniczenie prowadzenia odłowów w okresie lęgowym.

Przedmiotowe zarządzenie obowiązuje do 23 czerwca 2021 r.

Z-ca REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Regionalny Konserwator Przyrody

Maria Mellin